

Utlåtande över anmälan från en forskningsperson (dnr 1511/2023)

En person gav den 6 april 2023 in en anmälan riktad mot professor [REDACTED], KI. Rektorer beslutade att överlämna ärendet till rådet.

Av handlingarna framgår att anmälaren medverkat som forskningsperson i en studie som genom kliniska provningar syftade till att utvärdera säkerhet, tolererbarhet och preliminära effekter av ett visst ämne hos patienter som lider av Parkinsons sjukdom.

Anmälaren uppger sig ha fått svåra biverkningar av behandlingen och att han efter kort tid avbröt sin medverkan i studien. Han riktar kritik mot studien i flera avseenden liksom mot publicering av dess resultat i ett pressmeddelande.

[REDACTED] har yttrat sig över anmälan och främst anfört att han inte medverkat i studien som anställd vid KI och att KI inte har någon roll i studien. Den har i stället genomförts med Akademiskt Specialistcentrum Torsplan, Region Stockholm, där [REDACTED] varit verksam, Karolinska universitetssjukhuset, Solna, Sahlgrenska universitetssjukhuset, Göteborg, Skånes universitetssjukhus och Clinical Trial Consultants AB, Uppsala, som forskningshuvudmän.

Rådet har haft tillgång till bl.a. ansökningar till Etikprövningsmyndigheten och Läkemedelsverket rörande den aktuella studien.

Rådets bedömning

Det är vanligt att professorer vid medicinska lärosäten, som KI, även innehar tjänst som läkare vid sjukhus eller annan medicinsk enhet.

Forskning kan bedrivas med ett lärosäte som huvudman, men också vid sjukhus eller annan medicinsk inrättning med en region som huvudman.

Rådet utreder anmälningar om avvikelse från god forskningssed i forskning som bedrivs med KI som huvudman. Anmälningar som rör forskning som bedrivs vid sjukhus eller annan inrättning med regionen som huvudman ska utredas av regionen.

Av den samlade dokumentationen i ärendet framgår att det är de fem tidigare nämnda enheterna som angetts som forskningshuvudmän och som erhållit erforderliga tillstånd för den kliniska provningen som ärendet gäller. Det är således tydligt att KI inte varit ansvarigt för denna kliniska provning.

██████████ har likväl vid några tillfällen, främst i ett pressmeddelande om resultaten av studien, titulerat sig professor vid KI. Det bör kunna krävas av den som innehar en förenad tjänst som professor vid ett lärosäte och läkare vid en medicinsk enhet att vara tydlig med i vilken egenskap han eller hon uppträder i olika sammanhang. Brister i det avseendet kan vilseleda enskilda i fråga om vilken instans som kan hantera eventuella klagomål.

Det är emellertid inte en sådan brist som anmälarens klagomål gäller. De avser i stället brister i studiens genomförande. Klagomål av det slaget ska riktas till forskningshuvudmannen, som i detta fall inte är KI utan Region Stockholm.

Rådet rekommenderar mot den bakgrunden rektor att skriva av ärendet.

Ärendet har föredragits av ledamoten Anders Ekbom.

Mats Melin

Helena Scarabin